

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej

Tečaj XL. (!)

V Ljubljani, 18. sušca 1887.

List II.

Družba zoper družbo. Vojska zoper vojsko.

(Dalje.)

Naj se tretji red sv. Frančiška tako organizira, vstanovi, podučuje in priporoča, vodi in širi, pospešuje in goji, kakor to delajo framasoni in drugi njim sorodni s svojim društvu; potem bo gotovo III. red mogočna bramba proti vsim njihovim naklepom in nameram, ter bode stoterni dobri sad rodil. Bode gotovo prav izdaten pomoček zoper vse zla družbinske in zoper spridencstvi sedanjega časa; udom tega blagega reda pa v časni in večni blagor in korist. Res je, da tretji Red od sv. Cerkve ni zapovedan; vendar je od nje skerbno gojen, varovan, pospeševan in obilno obdarovan; ter tolikokrat priserčno priporočevan. Nikakor ni popolno dober sin ali služabnik, kateri spolnuje le ostre in s kaznijo protiče zapovedi in povelja svojega očeta ali gospodarja; želje in priporočila, sovéte in nagibe njihove pa v nemar pušča. Tako tudi ne more biti pravi ljubijoči in zvesti sin ali sluga sv. matere Cerkve in nje poglavarja sv. Očeta, kateri njihove sovéte, želje in priporočila zanemarja in jih ne spolnuje. Koliko je župnij v naši Sloveniji, kjer bi se III. red lahko in z velikim pridom vstanovil; ker samostani so redki. Pri župnijah 2 do 3 ure od samostanov oddaljenih naj bi že se napravil; koliko bolj pa še pri takovih, ki so več ur ali pa dni daleč od samostanov. Tretji red, v župnijiški cerkvi vstanovljen, rodil bi več dušne hasni in dobrega sadu, kakor misijon (saj nekterim), kateri akoravno sila dobri in koristni, se vendar preradi pozabijo; ta pa ostane in deluje vsaki dan v župniji. Naj bi se to storilo, misijoni pa tudi ne opuščali; naj bi drug drugemu pomogli v slavo Bogu, dušam v zveličanje in k zmagi sv. Cerkvi čez sovražnike in rovarje, nasprotnike resnice, čednosti in kerščanske npravnosti.

Treba je pa prav nujno dobre vprave skupščin III. reda, naj si že bode vstanovljen v samostanski cerkvi, ali v domači župnijiški; to pa postava in vodilo III. reda sama kaže, kakoršna naj bo. Skerben, goreč in skerbljiv mašnik bodi duhovni vodnik ali spirital redovne skupščine. V vsaki okraj, kjer prebiva več udov od jedne redovne skupščine, naj se postavijo svetovni predniki in prednice, nadzorniki in nadzornice; prvi za možke, drugi za ženske ude, po 2 ali več svetovalcev,

kakor redovna postava veleva. V te redovne službe se volijo osebe, katere so modre, pobožne, čednostni in nepristranski udje tega reda; možke za možki, ženske za ženski spol; ta volitva se opravi pri občnem redovnem shodu; tretjeredniki volijo brate izmed sebe, tretjerednice pa sestre; duhovni prednik ali redovni ravnatelj poterdijo izvolitvo, zamorejo pa tudi izbrati in postaviti sami duhovni redovni prednik nekatere sposobne izmed bratov in sester, ter jim podeliti redovne službe.

Vse prave cerkvene, pa tudi svetovne družbe in skupščine imajo in morajo imeti več služabnikov in pomočnikov, da svoje podvzetje zveršujejo, vspešno delujejo in tako svoj cilj dosežejo.

Modro in potrebno je, da se v vsakem kraju ali vasi, kjer je vsaj 10 udov možkega ali ženskega spola, postavi vodnik ali paznik, vodilja ali paznica. Ali vsaj za vso redovno skupščino jedne župnije poleg duhovnega redovnega ravnatelja jeden svetovni predstojnik, 3 pazniki, ki so ob enem svetovalci, jeden vodnik novincev; ravno tako za ženski redovni spol, toliko ali več službenih sester; po številu, kolikor je kterege spola več ali manj v redu. Ti naj bodo izverstni, pobožni in izgledni udje, v redovnih postavah in dolžnostih dobro podučeni; modri, previdni in nepristranski. Taki imajo potem sveto dolžnost, skerbeti in paziti, da udje lepo redovno — kerščansko živijo; taki naj jih opominjajo in svarijo in vse vnanje redovne potrebe oskerbljujejo, grešivše trikrat lepo na dolžnosti zavračajo in in posvarijo, nepoboljšljive pa duhovnemu redovnemu predniku naznanujejo.

Lepa vredba je III. redu silno potrebna in v veliko korist. Še le potem bode v pravem pomenu besede — Red.

(Dalje nast.)

Leon Taxil, bivši framason.

(Konec.)

Taxil pristavlja, da „pri tacih pripovedih, pri katerih je strašno pretiraval, je pač pazil, ter ni nič povedal, da kjer se je res kaj neusmiljenega zgodilo, to ni pripisovati veri, ampak šegam tistega časa, in da rabeljni srednjega véka niso delali v službi papeža ali škofov, ampak v službi svetne gosposke.“

Leon Taxil dalje piše, da si je od nekega razstavničarja (Schaubudenbesitzer), ki je trinoška orožja razkazoval, izposodil vsa mučniška orožja, dal jih je pri ključarju ponarediti, in med tem ko je v zborih govoril, je dal zadevna orožja po sobani razkazovati kot starino, ter dal pri tem poslušavcem razumeti, češ, to je tisto orožje, s katerim so katoliški duhovni mučili tega in tega prostomišljaka, o katerem ravno govori.

Komu pri tem ne prihaja na misel, kaj so o svojem času prostomišljaki kvasili in lagali o „Barbari Ubrikovi?“ In nahajali so zaguljenih liscev, ki so verjeli lažiliberalcem, ali ki jim verjamejo še zmeraj!

Taxil tudi piše, da je nektare starih izmišljenih zopercerkvenih povést zopet na svitlo dal, n. pr. „Die Päpstin Johanna,“ Catherine Cadière,“ obrekovanja zoper Leona X. kar je Taxil zabelil še s svojimi pridavki. Tudi pravno theologijo (Moraltheologie) je rabil v to, da je cerkev obrekoval. Ta dela, pravi, so pisana v latinščini; lahko mi je bilo torej na svitlo dati s hudobnim namenom narejeno prestavo; nič ni ložej pri tacih delih, kakor izvirnik lažljivo zakreniti, misel pretirati, sramožljivo čut občinstva nalašč razžaliti z neotesanimi besedami, kar čitatelj potem duhovnom pripisuje.

(Ravno tako delajo sovražniki z življenjem svetnikov, kar vedó tako spačiti, smešno narediti in tako zaviti, da naj bolj svet služabnik Božji se zdí smešen in zaničljiv v očéh čitatelja. Znano nam je, da zatiravci sv. Cerkve so nedavno celo delo svetnikov Božjih skazeno dali na svitlo; čudeže in sploh življenje svetnikov išejo osmešiti in zaničljivo pred oči staviti. Iz tako skazenih virov potem liberalni listi zajemajo blato, ki ga mečejo na vero in sv. Cerkev.)

Ravno one dni nam je tako kerpo nekdo poslal, „možkarec“ ali zapeljana „možkarica“, češ, taki-le so bili čudeži Klemena Hofbauer-a! Bilo je izstriženo iz nekega judovskega ali sicer psevdoliberalnega časnika; in cerkvenim sovražnikom je to prava „kaša in maslo“ za njih nevednost in sovražljivost; videli pa bi lahko iz ravno tega, komú da uboge reve služijo, ko so se zapisale med liberaluhe!)

Taxil pravi dalje: „Svoje umazane“ izdelke sem imenoval: „Skrivne bukve semenišč“ (die Geheimbücher der Seminarier). Pavel Bert (eden naj brezbožniših francoskih prostovercev, ki ga je pa na Jutrovem zadela šiba britke smerti) mi je dajal izgled, vesel sem mu nasledoval in se srečnega čutil, če sem mogel ljudi motiti in od vere odvrčati. Tudi zoper spoved je hudo delal, „in vender,“ pristavlja, „nobeden ni bolje vedel kakor jest, da se spovedna skrivnost zvesto ohrani.“ — Kdor želi to obširniše zvedeti, naj bere „Vaterland“ št. 49, 1887. Mene žene še to pristaviti: kako hudo se je morala temu Savlu (Taxilu) vest zbuditi, da se je spreobrnil v tako vernega Pavla in zdaj s tolikim trudom, s tolikim zatajevanjem samega sebe išče poravnati in popravljati silne krivice, ki jih je delal svoji materi sv. Cerkvi.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Odlikovanja. Marijanišče.) Prečast. gimnaz. profesor in katehet gosp. Jožef Marn je o svojem 55. godu dobil prelepo, pa tudi dobro zasluženovo vezilo ter odlikovanje od više duhovske strani, ker postal je konzistorijalni svetnik. Brez dvoma vsa dežela je vesela tega odlikovanja. Bil je gosp. Marn gotovo o naj hujši dobi z ranjkim verlim g. dr. Gogalom

vred duhovski vodnik slovenske gimnazijske mladine v Ljubljani, in obnašal se je v vsakem oziru modro, marljivo in brez graje. Kolikor vemo, je bil od svojih tovaršev vselej spoštovan, akoravno so bili vmés tudi taki, ki jih je opihal neprijeten duh našega časa. O času, ko je bila tudi mladina po nekoliko rogata, je gospod Marn s postavno umnostjo vedil sebi spoštovanje in dijake v redu ohraniti. Ne da bi hotli popisovati zasluge gosp. profesorja, bodi samo rečeno, da gosp. prof. Marn ima velike zasluge za našo deželo oziroma na šolo, na slovstvo, na patriotizem itd. Bog daj, da bi dolgo vžival lepo čast in še veliko delal v korist naše dežele in posebej naše mladine.

Drugi, vsi deželi dobro znani, v duhovskem pastirstvu in v pisanji koristnih knjig mnogozaslužni gospod, preč. g. župn. Jožef Kerčon, je postal duhovni svetovalec. Slava obema gospodoma! —

Marijanišče, ki ima zdaj čez 120 sirotinskih dečkov, se mora razširiti in kakor je bilo uni mesec sklenjeno, se na spomlad prične zidati. Znatí je, da se bode posebno gledalo na to, da otroci dobé prostore za delavnico, kajti zadnji čas je, da se lotijo tudi raznih rokodelstev. Kaj namreč bi brez tega počeli z dečki, ko šoli odrastejo? Dobro bi bilo, da predniki študirajo Don-Boskoto v Torinu, in ne bil bi trud zgubljen, ako bi kdo izmed njih šel ogledat skoro čudovite Boskotove naprave v Valdoku v Torinu.

Iz Ljubljane. (Obletnica Vincencijeve družbe). — V predzadnjem listu je bilo le kratko omenjeno obletnice Vincencijeve družbe in njenega obletnega shoda prvo postno nedeljo. Nasleduje torej nekoliko obširniše poročilo.

Zares, pripoznati se mora, da je ta družba v enajstih letih svojega obstanka veliko dobrega storila za uboge in reveže in za sirotne dečke.

Udje te družbe niso pozabili beséd svetega Vincencija Pavljanskega: „Ljubi reveže, dokler živiš, in potem te smert, kadar pride, ne bo strašila.“

Omenjeno nedeljo zvečer pri shodu je glavni predsednik obeh konferencij, milgsp. prošt dr. Ant. Jarc, pričel zborovanje z naslednjim govorom:

Danes je eden štirih glavnih praznikov naše družbe, o katerih dnevih si udje, ako zakramente svete pokore in presvetega Rešnjega Telesa prejmejo in ako se snidejo pri zborovanju, zamorejo popolni odpustek zadobiti.

Pervemu pogoju smo zjutraj zadostili, drugi pogoj se pa sedaj verši. — Danes pa tudi obhajamo enajstletni obstanek naše družbe in ako se ozremo na vse pretekle leta, se pač spodobi, da blagim dobrotnikom in prijateljem ua znanje damo, kakovo je bilo delovanje naše družbe, posebno pa v preteklem letu 1886.

Predragi sobratje! Vincencijeva družba, ki si pripoznamo v milost in čast, da smo njeni udje, ima tudi pripoznanje svete Cerkve. Kajti sveti oče papež Leon XIII so izrekli, da ta družba je delo, sedanjemu času najbolj primerno; ker ta družba djansko in najbolje spolnuje zapoved našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, da moramo bližnjega ljubiti kakor samega sebe, najbolj spolnuje in tako svojim udom in drugim k izveličanju pripomore.

Po izgledu svojega zavetnika in patrona sv. Vincencija Pavljanskega se družba iz ljubezni do Boga po vsi moči prizadeva, reve in nadloge človeštva polajševati in ubožtvu jéz postaviti, bodisi ubožtvu dušno ali telesno, — in ne pozna v svojem djanji nobene meje, razun popolne in očitne nevrednosti, ali pomanjkanja materialnih sredstev. Bogu, kateri serca človeške vodi in ginjuje, bodi preserčna hvala, da je naša družba v protečenem letu od premožnih, pa tudi od nepremožnih

dobrotnikov prejela obilno darov, da, še celo pôsli so iz prave keršćanske ljubezni po svoji zmožnosti darov dajali.

Dedšin je dobila družba po pokojnem g. Andreju Brusu in po gospej Katarini Hudovernikovi, vsako pot po 50 gld. Veliki posestnik gosp. Martin Hočevar na Kerškem je volil 3500 gld., po odbitku odstotkov, kot vstanovo v Marijanišči za dve siroti. Po pokojnem g. Jož. Rozmanu v Ljubljani je Marijanišče podedovalo dohodke od hiše št. 25 v kolodvorskih ulicah, in to do smerti matere glavnega dediča. Nadalje je ljubljanska hranilnica preteklo leto darovala Marijanišču 500 gld., za deško zavetišče 200 gld., in konferencama sv. Nikolaja in sv. Jakoba vsaki po 100 gld. — Veliki dobitnik Marijanišča preč. gosp. župnik Janez Zupančič je prepusil po odbitku provizije, dohodke od prodajane svoje knjige „Dušna pomoč za bolnike“, 2. natis; in založitev preizverstne molitvene knjige: „Kruh nebeški“, pa marijanišču.

Vidno je tedaj, da je usmiljeni Bog v preteklem letu obudil veliko dobitnikov naši družbi v obeh konferencah; in akoravno je število ubogih, kateri so pri naši družbi pomoči iskali, vedno bolj naraščalo, vendar, hvala Bogu, nismo prišli v kako posebno ali daljšo zadrego glede časnih sredstev, bodisi zaradi podpore ubogih, ali zaradi sprejema sirotnih ali zanemarjenih dečkov.

Duhovne vaje so imeli delavni udje Vincencijeve družbe od 18. do 21. aprila. — gospe zavetnice in družbine gospe pa od 20. do 25. oktobra. Perve je vodil preč. oče Maks Klinkovström, druge pa preč. oče Jožef Jakobs, oba gospoda duhovna Jezusove družbe.

Gledé prihodkov in stroškov pretečenega leta naj naznamim, da bode v kratkem izdano in razpošiljano letno sporočilo.

Konečno vsim častitim udom, gostom in dobitnikom v imenu družbe izrečem naj toplejšo zahvalo in „Bog plačaj!“ ter prosim, da bi bili tudi v prihodnje naši družbi naklonjeni, ter jo po moči podpirali.

(Dalje nast.)

Iz Ljubljane. (*Grozni nasledki pijančevanja. Iz postnega pastirskega lista.*) (Konec.) Druge prav žalostne posledice pijančevanja nam označi sv. pismo, ko pravi: „Vino, če se nezmerno pije, napravi zdražbe in jezo in veliko razpertij.“¹⁾ To so posledice, katere moramo vzlasti pri odraščanih mladenčih le prepogostokrat opazovati in objokovati. Kolikrat — vzlasti pa v dnevih, ki bi morali biti posvečeni službi Gospodovi — nam udarja strašno vpitje na uho; od vpitja pride pa do dejanj: stopó se, koga udarijo, koga ranijo, koga — ubijejo. Dal Bog, da bi temu ne bilo tako; vendar imamo le preveč vzroka, terkati na persi in klicati: „Gospod! ne stopi v sodbo s svojim hlapcem,“²⁾ in ne povračuj nam po naših hudobijah.³⁾ In kaj je vzrok, da pride večkrat do najhujšega, do uboja, in to celo med prijatelji in bližnjimi sorodniki? Velikrat kaka malostna beseda; kako majhno razžaljenje; kaznjiva in pregrešna ljubezen; jeza in sovraštvo itd. O strašna smert, stopiti v takem stanu pred pravičnega sodnika, morebiti na jeziku s kletvijo in s sovraštvom v serci; o strašna smert iz temne omotice ter strastne pijanosti vzbuditi se še lé v večnosti pred vsevednim Bogom! Mladost lahkoživa in vročekervna, varuj se zato pijanosti; beži pred priložnostjo, in nikar se vesti ne obtežuj z dušo svojega bližnjega.

Uboj pa, o katerem ravno govorimo, ni edini, ki ga pijanost pogostokrat provzroči; poznamo še hujšega, kateri sicer ne pogubi telesnega življenja, pogubi pa zato življenje duše. „Ogenj poskuša terdost železa,“ pravi sv. pismo: „ravno tako poskuša vino, ako se do pijanosti vživa. serca prevzetnežev,“¹⁾ in razodene, kaj vse se kuha v človeku. Kajti, „vino in pijanost omami sercé,“²⁾ kakor pravi prerok Ozej; in omami ga, da izhajajo iz njega po besedah Izveličarjevih grešne misli, poboji, prešeštva, nečistosti, tatvine, kriva pričevanja, preklinjevanja³⁾ itd. Resnično, komu ni znano, da edino to omenim, kakošno nesrečo provzroči že jezik pijanca, če zasramuje in valja po blatu podlosti (zanikarnosti) celo to, kar bi mu moralo biti najsvetejše? če ne gleda in ne prizanaša nobenemu stanu, nobeni veljavi in nobeni časti? če vzlasti s svojimi gerdobijami: z nespodobnim popevanjem, z nesramnim govorjenjem, rani in se zasaja kot na obé strani nabrušen meč v bližnjega sercé? če slednjič brezobzirno s strupom napaja in zapeljuje tudi naj priprostejšo nedolžnost? Tako se kaže pijančevo sercé, in razodeva se v raznih delih teme, moreč nedolžne duše. „Vae mundo a scandalis,“⁴⁾ „gorjé svetu zavoljo pohujšanja,“ žuga ter svari božji Izveličar; naj bi vendar noben pijanec ne zabil teh besed Gospodovih; pa tudi naslednjih ne: „vendar gorje tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride!“

Sovražen duši svojega bližnjega, pijanec tudi lastni duši ni prijatelj. Kako naj bi bilo tudi drugače. Svoji strasti je že vse žertvoval: premoženje, moč, zdravje, poklic in stan, ljubezen in skerb za ženo in otroke, ozir na dušo in telo svojega bližnjega; naj li mar na enkrat odneha pred lastno dušo? Da je mogel streči svoji strasti, je že zdavnej vtopil v pijači naj plemenitejše čute serca in naj živějše opomine vesti; pozabil je na opomnjo Izveličarjevo: „Čujte, ker ne veste, katero uro pride vaš Gospod.“⁵⁾ Morebiti ne zagazi človek v nobeno napako, da sam ne vé kedaj, tako globoko, kakor uprav v pijanost. To pa se zgodi, ker je z ene strani tako močna sila strasti, z druge strani pa z rastočo navado pojemajo dušne moči. Zato omeni božji Izveličar, govoreč v podobi hudobnega hlapca o nebrižnosti v dušnih rečéh in njenih posledicah, izrečno pijanost, hoteč s tem jasno pokazati, kako zelo pozabi tak človek na Boga. Gospod pravi: „Ako reče tisti malopridni hlapec v svojem serci: Moj gospod odlašá priti; in začne pretepati sohlapce svoje, ter s pijanci pojedá in popiva, bo prišel gospod tistega hlapca ob dnevi, ko se ga ne uádeja, in ob uri, ki je ne vé; in delež mu bo dal s hinavci; tam bo jok in škripanje z zobmi.“⁶⁾ To so resne besede, katere nam stavijo pred oči velikost brezobnosti, ki je navadno s pijanostjo sklenjena, kakor tudi velike nevarnosti za naše dušno izveličanje. Naj bi si jih zato vsak pivec globoko vtisnil v sercé in po njih se ravnal, da se kedaj ne dopolnijo tudi nad njim.

Tako, predragi moji, pokazal sem vam žalostne posledice pijanosti. — Po vsem tem pač smemo vprašati s svetim pismom: „Komu gorjé? čegavemu očetu gorjé? kedo ima prepír? kedo pade v jamo?“

¹⁾ Eccli. 31. 31.

²⁾ Ose. 4. 11.

³⁾ Cf. Matth. 15. 19.

⁴⁾ Matth. 18. 7.

⁵⁾ Matth. 24. 42.

⁶⁾ Matth. 24. 48—51.

¹⁾ Eccli. 31, 38.

²⁾ Ps. 142. 2.

³⁾ Cf. Ps. 102. 10.

kedo je ranjen brez vzroka? kedo kalne ima oči? Ali mar ne oni, ki sedé pri vinu in pridno praznijo kozarce? ¹⁾ Zato tako nadaljujem proseč in opominjajoč s sv. pismom, „ne ogleduj si vina, če je rumeno, če se mu v kozarci barva lesketá; ono sicer gladko teče, toda na zadnje piči kakor kača, in strup razlije kakor gad (bazilisk). Tvoje oči bodo po ptujkah gledale, in tvoje sercé bo govorilo spačeno. Tedaj boš ti, kot tisti, ki sredi morja spi, in kakor speč kermar, ki je kermilo zgubil; ter porečeš: topli so me, pa nisem čutil; ko se vzbudim, dobim li zopet vina?“ ²⁾ S svojo prošnjo pa se obračam vzlasti do onih, kateri so morebiti res že tako globoko pali, kakor nam opisuje sv. pismo v zadnjih besedah, katere ste ravno kar čuli, da jih namreč nič družega več ne gane, kakor vino, in zopet le vino; naj bi vendar resno začeli delati pokoro. „Vzbudite se pijanci in jokajte!“ ³⁾ tako jim kličem s prerokom; zakaj „ne pijanci, ne preklinjevalci... ne bodo poseli nebeškega kraljestva“ ⁴⁾, kakor terdi apostol. Spominjajte se, tako jih prosim, besede umirajočega Izveličarja: „Žejin sem;“ ⁵⁾ žejin sem in hrepenim po izveličarji vaših neumerjočih duš; — te besede in neizrekljive bolesti ljubezni, za vas križane, se spominjajte, in nikar se za naprej nič več z onimi ne družite, o katerih psalmist bolešno poje: „Dajejo mi žolča v jed, in napajajo me v moji žeji s kisom.“ ⁶⁾

One pa, ki tej strasti niso vdani, opominjam z božjim Izveličarjem: „Varujte se, da se vaša serca ne preobložé v požrešnosti in pijanosti“ ⁷⁾ in zopet z apostolom: „Kakor po dnevi pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ... temuč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.“ ⁸⁾

In da nevarnostim pijanosti toliko gotovejše uideimo, naj nam je sveta opomnja apostolova do Korinčanov: „Pisal sem vam, ne pečati se z onim, ki je preklinjevalec, ali pijanec; ... s takim še ne jejte!“ ⁹⁾ Posebno pa svarim in prosim stariše, ne jemljite brez potrebe svojih otrok seboj v gostilne, da jih obvarujete nevarnosti; tukaj namreč vse mogoče, kar ni prav, lahko vidijo in slišijo. Tudi tu velja opomin apostolov: „Ne dajte se zapeljati; slabi pogovori skazé pošteno obnašanje“ ¹⁰⁾.

Še drug opomin nam daje Bog. Glasi se. „Vina ne ponujaj tem, ki ga ljubijo; zakaj vino jih je že veliko pokončalo.“ ¹¹⁾ Saj vsakdo vé, in to tirja že tudi natorna postava, da onih, ki nevarnost ljubijo, ni še navlaš izpostavljati nevarnostim, naj se gre pri tem za telesno ali dušno nesrečo. In vendar, kolikrat se to zgodi ravno pri pijači, bodisi da koga nespametno silijo, bodisi da gostilničarji dajejo pijače tudi še takrat, ko se že kaže gosta slaba stran po slabih učinkih. Večkrat bi družega ne trebalo, kot

možke besede in nekoliko odločnosti, in ubranili bi se nadležnim zahtevam gostovim. Naj pomislijo oni, ki tako ravnajo, da se krive storé greha svojega bližnjega, in da denar, tako pridobljen, uima blagoslova božjega.

Še enkrat pa vas izrečno posvarim, varovati se žganih pijač, vzlasti pa onih, katere na debelo iz raznih snov narejajo po tovarnah in drugod. Najbolje je, seveda, popolnoma zderžati se žganja, in posluževati se ga, tudi če je doma skuhano, le izjemoma, kakor zdravila. Zdravilo pa. naj je še tako zdravo, če se vsak dan vživa, stori človeka vendar bolnega. Enako je z žganimi pijačami: oné slabé polagoma človeka, kakor to skušnja dokazuje — žal Bog že tudi pri nas — v onih krajih, kjer se jih veliko vživa. Pa še huje pride; če kedo iz navade pije take pijače, je v veliki skušnjavi, katera ga lahko zapelje v pijanost. Za trenotek žgane pijače človeka vzdramijo, in zdi se, kakor da bi mu dale res moči. Ali ta moč traja primeroma le malo časa. V istini je podobna ognju, katerega si zakuriš z osatjem ali dračjem: Za trenotek mogočno zaprasketá in visoko vzplapolá; precej pa zopet ugasne, pusteč za seboj le troho mertvega pepela. Zato treba zopet in zopet krepčila, in sicer toliko več, kolikor bolj so že moči razdražene in oslabiljene. In tako gre dalje in dalje, da postane pivec — sam ne vé kedaj — pijanec. — Ker so te pijače jako hude, zgodi se na dalje, da telesne moči pod njihovim vplivom, dejal bi, neobčutljive postanejo. To je nekako tako, če pokusiš za jako kislim očetom manj hudega; jezik tega komaj čuti. Če hoče tedaj tak pivec moči, ki so po hudih pijačah opešale in neobčutljive postale, vendar zopet ojačiti in vzdramiti, treba mu vedno hujših sredstev, ali pa navadnih v večji meri, če onih ne dobi; in tako tudi ta postane v kratkem pijanec. — Če k temu še pristavim, da se take pijače točijo po primeroma nizki ceni, je lahko umeti, zakaj da se pijančevanje s svojimi posledicami tako grozno širi širom svetá. Zato, dragi moji, varujte se; glejte, da se pijančevanju ne privadite. Ložje je, v začetku se ustavljati in takih pijač popolnoma se zderžati, kakor pa še le takrat pomoči iskati, ko je prepozno, ko se je strast že vkoreninila in spremenila se, dejal bi, v drugo natoro.

Nočem vas pa samo opominjati in svariti; hočem marveč h koncu podati vam tudi pomoček zoper nevarnost pijančevanja. Seveda bi bilo naj bolje, ko bi se proti tej pregrehi zvezale: cerkev in država, cesarstvo in dežele, občine in družine; pa vsaj tó storimo, kar je v naši moči. Spolnujoč željé, dohajajoče mi iz škofije raznih krajev, vabim vas, družiti se v posebnih družbah treznosti, da se zoper to pregreho krepčate z medsebojnim spodbujevanjem, opominjevanjem in molitvijo. Na tak način se bodo oni, ki so tej strasti vdani, zopet ložje vzdramili; drugi pa se bodo varovali, da se ji ne vdajo.

To sveto delo hočemo pa priporočiti varstvu sv. družine: Jezusu, Mariji in sv. Jožefu. Kedo ne želi, kedaj pri Jezusu biti, in z Marijo in Jožefom veseliti se njegove slave in časti? Če pa hočemo biti v nebesih združeni s sveto družino, mora biti ona že tudi na zemlji pri nas, in s svojim vzgledom živeti v nas, kakor apostol pravi: „Živim, toda ne več jaz, ampak Kristus živi v meni.“ ¹⁾ In glejte, ravno pijanost je, katera tolikrat in tolikrat marsikatero hišo, doslej družino božjo, spremeni v pravi pekel. In zato si vzemimo za vzgled križanega Jezusa, ko se krotimo in zatujujemo, ko se vojskujemo zoper to strast. Spominjajmo se pogostokrat njegovih besedi: „A ko hoče kedo z a me-

¹⁾ Prov. 23. 29. 30.

²⁾ Prov. 23. 31—35.

³⁾ Joel. 1. 5.

⁴⁾ I. Cor. 6. 10.

⁵⁾ Joan. 19. 28.

⁶⁾ Pa. 68. 22.

⁷⁾ Luc. 21. 34.

⁸⁾ Rom. 13. 13.

⁹⁾ I. Cor. 5. 11.

¹⁰⁾ Ibid. 15. 33.

¹¹⁾ Eccli. 31. 30.

¹⁾ Galat. 2, 20.

noj priti, naj zataji sam sebe, in naj vzame svoj križ, in naj hodi za menoj.“¹⁾ Obernimo se dalje do Device Marije, naj nam ona sprosi s svojo mogočno priprošnjo to milost, da v svojih bojih in zatajevanjih ž njo velikodušno vstrajamo pod križem Izveličarjevim. Priporočimo se konečno še sv. Jožefu, naj nas varuje, da se nikdar ne damo zapeljati v to strast, in da nam sprosi, kar je na zemlji naj imenitnejše za nas: srečno zadnjo uro, katera je pa ravno za pijance velikrat nesrečna.

Več o tej zadevi zvedeli boste prilično od svojih duhovnih pastirjev. In sedaj končam z besedami sv. Pavla: „Glejte tedaj, bratje! da varno hodite ... umejte, kaj je volja božja; in nikar se ne upijajte z vinom, v katerem je nečistost; temuč bodite napolnjeni s sv. Duhom.“²⁾...

Poterdilo in zahvala. Ko sem dne 26. listopada 1886 prosil podpore usmiljenja potrebnim pogorelcem v Kuteževem, se nisem nikakor nadjal, da bode milostljivi Bog mojo nevredno prošnjo tako blagoslovil in toliko preblagih dobrotnikov obudil, ki so neoveržljive priče, da Kranjska dežela je med prvimi, če ne celo prva oziroma radodarnosti in keršćanske usmiljenosti.

Preslabo je moje pero, da bi zamogel dostojno popisati preserčno zahvalo za tako obilne darove. Z ginjenim srcem, z občutki največje hvaležnosti izrekam najpervo tisočeri „Bog plati“ Vam, prečastiti Monsignor, za dobrotljivo razglašenje nesrečnega požara v cenjenem Vašem listu, za prijazno zbirko darov, in ljubo pošiljavo 319 gld. zbirk, poslanih 21. svečana, meni na pošti izročeni 3. sušca. Naj mi bo dovoljeno pri tej priliki še poterditi prejem darov, neposrednje meni doposlanih. Preblagi darovalci prečastiti dobrotniki so p. n. gospodi:

Peter Urh, prošt v Novem mestu, 10 gld.; Andrej Alijančič, stolni kanonik v Celovcu, 10 gld.; župnija Dovje po odotnem preč. g. župniku 10 gld.; župnija Št. Helena po č. g. župniku 6 gld. 30 kr.; Jos. Zakotnik, župnik pri sv. Antonu, 10 gld.; Janez Budnar v svojem in župnije imenu 25 gld.; župnija Borovnica po čast. g. župniku 9 gld.; župnija Jesenice po č. g. župniku 4 gld.; Primož Šubic, vpokojeni duhoven na Krasu, 20 gld.; Anton Ponikvar, župnik v Knežaku, 1 gld., 3 mernike pšenice in 3 mernike fižola; Jakob Koritnik, duhoven v Starem Tergu, 5 gld.; A. St., župnik na Selu, 3 gld.; Mat. Rebolj, kurat v Slivji, 4 gld.; Janez Škerjanec, kurat v Harijah, 2 gld.; Jak. Mezek, kurat v Bergudu, 5 gld.; Karol Verhniški, v Terstu, 2 gld.; Jož. Levičnik, učitelj v Železnikih, 2 gld.; Anton Rogač, dekan v Hrušici, 3 gld.; Anzelm Zajec, duhoven v Hrušici, 2 gld.; Tomaž Potočnik, duhoven na Verhniki, 5 gld.; Matija Sila, župnik na Repentabru, 1 gld. 20 kr.; M. Blažon, iz Begunj pri Cirknici, 2 gld.; Čitalnica z Verhnike 1 gld. 50 kr.; sl. županija iz Zemon (Jablanska) 27 gld. od 2 gospodov in sl. vredništva „Slovenca“; P. Ogrin duhoven v Ternovem, 1 gld. 60 kr.; Janez Čibašek, župnik v Šent Vidu, 3 gld. 50 kr.; Jakob Strupi, duh. v Slavinji, 2 gld.; Andrej Martinčič, duhoven v Lokvi, zbirko 6 gld. 48 kr.; Silvester iz Ipave 2 gld.; A. Notar, duhoven v Klancu, 1 gld.; Rupar iz Šent Vida pri Cirknici 1 gld.; Jož. Škerlj, duhoven v Sežani, 3 gld.; France Tavčar, duhoven pri sv. Joštu, 1 cekin; Oroslav Dolenc, svečar v Ljubljani, 5 gld.; J. Lindermajer iz Slovenjega gradca 1 gld.; Jan. Sternard, duhoven v Ternovem, 1 gld.; Janez Oblak, duhoven v Ljubljani, 1 gld.; Nekdo iz Bistrice 10 gld.; Jerica Žitnik, iz Celja, culjo obleke; Jerica Rihar, iz Ljubljane, dve culji obleke;

Marija Zupan iz Lesec, culjo obleke; Apolonija Brenk, iz ljubljane, culjo obleke; Neznana oseba eno culjo, na pečatu je napis „Per cruce ad lucem.“ Slavno vredništvo „Danice“ culjo obleke in še 5 soldinarjev za cerkev sv. Jožefa v Kuteževem.

Pervi teden tega leta in pretekli teden sem hodil vsaki večer molit sv. roženvenec v cerkev sv. Jožefa, kamor je dohajalo mnogo ljudi, ne le pogorelcev, tudi iz sosednjih dveh vasí. Prosil sem preč. škofijski Ordinarijat, da smem opravljati devetdnevno z izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom za premile dobrotnike pogorelcev. Bog usliši molitve, ter nadomesti vsim preč. gospodom, ki so se usmilili siromakov, tisoč- in tisočkrat s časnim blagoslovom in večnim zveličanjem! Slavno ces. kr. okr. glavarstvo Postojensko je razdelilo 28. svečana 931 gld. med nesrečne pogorelce. Še enkrat preserčna, iskrena in nar topleja hvala in zahvala vsim dobrotnikom!

V Podgrajah, 7. sušca 1887.

Štefan Jenko,
dušni pastir.

Jugoslovenske zadeve. (V čast in brambo sv. vere.) (Konec.) Tista učitna priterjevanja pa, ki na enake napade dohajajo s takega mesta, s kterega bi se vedno in vedno le čista resnica in pravica božja v sercu in vesti vsega naroda imela odglasati, ne samo da apostolskega naslednika ne smejo od obrambe sv. vere odvrtači, temveč mora mu k tej sveti obrambi celo kajati pogum. Jaz celo mislim, da bi ne samo katoliški škofje, ampak tudi pravoslavni vladike to storiti mogli in morali; ker, hvala Bogu, imamo eno sveto vero (z malo razločki). Tudi pravoslavni bratje slavijo, hvalijo in časté Jezusa Kristusa kot svojega Boga in Odrešenika; oni, kakor mi katoličani, priznavajo in časté v sv. liturgiji pravo, živo in bistveno ponavljanje sv. zadnje večerje Gospodove in one svete in neumerle daritve na Kalvariji, v kateri in po kateri je Jezus Kristus v svojem terpljenju in smerti zapustil vir in zalog večnega življenja človeškemu rodu do konca. Tudi pravoslavni bratje časté naše svete bukve kot navdihnjene od sv. Duha; one se v eni in drugi cerkvi enako časté, razlagajo ter se duši in sercu pravoslavnih kakor tudi katoličanov priporočajo. V eni in drugi cerkvi obhajajo se na naj slovesniši način prazniki Božiča, Vstajenja, Binkošti itd. Verujemo na isti način eni in drugi v sveto, vesoljno in apostolsko Cerkev; verujemo v čistost in devištvo Matere Božje, verujemo, da se neka versta ljudi, ktere je Bog na poseben način na to poklical, zamore posvetiti tej čistosti in devištvu ter doseči višo stopinjo popolnosti, darežljivega zatajevanja in svetosti, in sicer v imenu naj višjih in naj svetejših Božjih namenov, ki se sicer likdar doseči nebi mogli. Verujemo eni in drugi v sedem ss. zakramentov, posebno pa verujemo v zakrament sv. zakona, ki je bil (od znane strani) naravnost na grozovit način prevračan in skrunjen. Ker je temu tako, morali bi z zedinjenimi močmi vstati na obrambo sv. vere; to bi nas na občno srečo ene drugim približalo in privedlo v tesnejše medsebojno občenje. (Razkolni bratje bi namreč ložej spoznali neogibno potrebo spoznati v Rimskem papežu namestnika Kristusovega in se zopet z nami zediniti.)

Ker nekteri ugovarjajo, da ni vredno odgovarjati na brezbožne čenčarije Spevčeve, torej pravi škof dalje: Bodi si temu kakor koli, jaz na to nikakor ne morem molčati. Res je, umuje se, da na to ni vredno odgovarjati, ker vse, kar se je očitno zoper sv. vero reklo, ni nič družega kot gole besede in prazne marne, brez vsake senice učenosti in znanstvenih dokazov... Da, to je pač res; vendar je tudi to resnica, da so za sv. vero tako nevarni časi, da ena lahkoumna in nepremišljena beseda zamore več škodovati in pokvariti, kot sto

¹⁾ Matth. 16. 24.

²⁾ Ephes. 5. 15. 17. 18.

umnih in resnobnih besed popraviti. Pravi se tudi, da bi to dandanes moglo več škoditi nego koristiti; jaz pa moram odkritoserčno reči, da ne poznam nič hujšega, kar bi se nam moglo pripetiti; ali naj molčimo, da se taka učenost še bolj pomnoži? Ali se nam more kaj hujšega zgoditi? Ali nismo mi nasledniki apostolov, ki so svojo sveto apostolsko dolžnost mnogo bolj cenili kot kakoršna koli terpljenje in muke, celo bolj, kakor svoje življenje. A apostol in duhoven mora se Bogu zahvaliti, ako more za svojo dolžnost kaj terpeti, ker ravno po tem postaja podoben svojemu večnemu vzoru. Naj odličniši pastirji v cerkvi Božji postavili so si sv. Pavla za vzor in izgled. Jaz sem velik grešnik ter se nimam z ničemer drugim pohvaliti razun s svojo slabostjo in nepopolnostjo; vendar mi je pogosto pred očmi izgled sv. Pavla, ki s svojim tovaršem sv. Petrom ni šel v Rim na gostijo, ampak v smert; pa da si kot grešnik in nevoljnik ne morem ponavljati vseh Pavlovih besedi, smem vendar nekte: „Ego enim delibet et tempus resolutionis meae instat — Jaz sem namreč že celo obnemogel in čas moje razveze se približuje.“ V moji dobi in starosti si te besede vsak dan ponavljam ter prosim Boga, da naj mi ne odtegne svoje milosti, da vsaj v tem poslednjem času svojega življenja brez vsacega ozira spolnujem vse dolžnosti svojega sv. poklica, ne boječ se nikogar na svetu, ali neuzkračujoč tudi nikomur na svetu resnice, kakor jo v svoji duši čutim. — „Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; in reliquo reposita est mihi corona iustitiae — Dober boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil; zdaj mi je pa prihranjena krona pravice.“ Tega grešnik ne more in ne sme reči, take besede mogel je izustiti le človek svet in slaven, kakor je bil sveti apostol; ali zdi se mi, da jih ne bi niti sam sv. Pavel izustil, ker sicer, dasi je bil velik in svet, vendar je bil ponižen, ker objokuje na drugem mestu svojo slaboat. Tukaj pa po vsej pravici bolj derzovito govori, ker mu je bil Bog razodel način smerti, po katerem mu je bilo v Rimu umreti in po kateri se doseže naj večja stopinja svetosti in ravno tako tudi naj večji zalog nevenljive krone in slave. Teh besedi jaz kot grešnik ne smem ponavljati, upam pa v Boga, da se vverstujem vendar med one, o katerih se pravi: sed et iis, qui diligunt adventum eius: — pa tudi vsem, ki se veselje njegovega prihoda. Vsak človek na tem svetu je podvržen neki žalosti, in dostikrat so trenotki v življenji, kedar si človek željno želi zapustiti ta svet ter se podati v svoj pokoj. Ta želja tudi mene danes mnogokrat mori, ter se pri tej priliki, se vé da, z zaupanjem v nezmerno usmiljenje božje, radujem skorajšnjega časa svoje razveze in prihoda Gospodovega. Imajoč toraj pred očmi opomin sv. Pavla, izvrševal bom svojo dolžnost.“

Ves list razdelil je po tem preblagi nadpastir v dva dela in sicer govori v I. delu: „O zakonu in veri sploh, in o zakonu in veri kerščanski posebej; in v kaki zvezi z vero so čudeži, katere, naše svete knjige navajajo, in tiste sv. zapovedi (kerščanska morala), ktere se v naših evangelijskih oznanjujejo. V II. delu govori o Cerkvi in sicer: „Kaj je kerščanska Cerkev, kaj nje zgodovina, kaj so njeni sv. zakoni in zavodi,“ in sicer, kakor prevzvišeni pisatelj sam pravi, zato, „ker po tem, ko se je do sita napadalo na sv. vero, na Jezusa Kristusa, Boga in Izveličarja našega, na naše sv. knjige, na evangelijsko, čudeže, ki jih je delal začetnik sv. vere; udarjalo se zopet krivo in posebno hudo na cerkev Božjo, na nje zgodovino, postave in naprave, da bi se mlajši svét za vselej odcepil od nje ter se — češ da — pridružil družbi, ktera povsod dela na to, da vsako vero zaduši, posebno pa, da moč, slavo nauk in poklic sv. katoliške Cerkve zdrobi in uniči.“

Nalogo, ki si jo je zastavil slavni škof, tudi temeljito, globokoumno, učeno rešuje, dokazuje resnico ter pobija in uničuje bogokletne napade in lažjive nauke Sprevčeve, ki je učenec brezbožne Tübinške šole. Tako izverstno poslanico mogel je napisati le Strossmajer. Predolgo bi bilo, da tukaj podajamo celi list, povejmo le še, kako prevzvišeni škof proti koncu lista vzbuja ljubezeu svojega naroda do duhovskega stanú: Ne daj se, moj narod, zapeljati; tvoje duhovništvo je meso od tvojega mesa, kri od tvoje kervi; ono ti je za Bogom največi prijatelj, ono te od zibeli do groba nikdar ne zapusti; spoštuj in brani svoje duhovne, kajti s tem spoštuješ in braniš Jezusa samega in svojo sveto vero; poterpi z duhovništvom in pomisli, da je duhoven slab človek in mnogokrat v večji nevarnosti kot drugi ljudje. Ne daj sumničiti svojega duhovništva, ne raznašaj brez skrajne sile njegovih rán, ker z rano in sramoto duhovskega stanú postavljaš ob enem na ogled svojo lastno rano in sramoto. Moji Boga za svoje duhovne; zrejš svoj mladino, ki se misli duhovnemu stanu posvetiti, v strahu božjem. — Vedi pa, moj narod, da je tvoje duhovništvo tudi danes, naj reče kdo kar koli, pošteno, čisto in neoporečno duhovstvo; ako pa pride priložnost, o moj narod, da se po tvoji divni naravi in izredni sposobnosti povzdigneš do one višine, na katero te je vidno Bog poklicel, bodi prepričan, tvoje duhovništvo ne bo za teboj zaostalo, ampak bo vedno ostalo luč sveta in sol zemlje. Naj se govori, kar koli, naše domače duhovništvo je tudi danes največi dar božji svojemu narodu; ob enem pa, kakor povsod po katoliškem svetu, sijajni in nepobitni dokaz božje moči, ktera v Cerkvi in po Cerkvi pripravlja od veka do veka tako apostolstvo in duhovništvo, na katero zunaj kerščanstva in zunaj Cerkve nobena moč niti pomisliti ni mogla.“

Na koncu lista pa pravi prevzvišeni škof: „Velevam pa, da naj se ves postni čas ob vseh nedeljah in praznikih po sv. maši izpostavlja Najsvetejše in se pred njim izmoli pet „očenašev“ in pet „češčena-Marij“ ua čast, slavo in poklon Jezusu, Bogu in Zveličarju našemu, naj bi odpustil svojim skruniteljem in zasramovalcem, kakor je nekdan na križu odpustil svojim trinogom; naj bi tudi nam odpustil naše grehe, naj bi vedno in vedno ostal pot, resnica in življenje vsemu našemu narodu, in sicer v imenu krasnih nalog, ktere ima naš narod v teh stranéh po božji previdnosti zverševati.“ — Tako se mašuje katoliški škof.

Od Zlatopoljske strani. (*Gospoda duhovna želimo in prosimo.*) Prosim, ljuba Danica, sprejmi te-le verstice ter naznani častitim čitateljem našo žalostno osodo, naj tudi oni vidijo, ~~kake huda je nesreča biti brez duhovnega pastirja v tako oddaljenih hribih.~~

Ko so nam pretečeno leto naš nepozabljivi gospod župnik K. Lapajne naznanili, da se bodo ločili od nas, smo se vsi močno prestrašili. In ko je le prehitro prišel dan ločitve, so nam tedaj še na serce polagali svoje poslednje besede, kakor dober oče svojim otrokom, rekoč: „Ohranite si vero: in živite po nji, ker to vas bo tolazilo vsaki čas, posebno pa na zadnje uro.“ Vsi smo jokali in dolgo tugovali za njimi. Mi zdaj sicer imamo duhovnega oskerbnika, Vranjopeškega čast. g. administratorja, ki prav veliko terpe zavolj nas, ko po tako hudih potih zdaj zimski čas prav pogosto hodijo k našim bolnikom in jih je že tudi prav veliko pomerlo; pa radi nam pridejo na pomoč v potrebi. Ali mi pa smo vendar pri vsem tem zmeraj žalostni, ker daleč imamo iskati vsako duhovno pomoč; daleč hoditi k sv. maši, po tako slabih potih, med tem ko tudi doma zmeraj dolg čas vživamo. Ne moremo se z veseljem ozreti proti domači cerkvi, ko je vse prazno in tiho! Večkrat si pa mislimo:

Kaj nam pomaga zdaj, ko smo na tisuče darovali svojega premoženja za lepe altarje, ki jih imamo, za kamnito streho na cerkvi in na farovžu, za lepo vbrane zvonove v zvoniku, ki nas zdaj ne morejo zadovoljnih storiti in ne s svojim lepim glasom razveseliti.

Mi pri ljudéh ne najdemo nobene tolažbe. In ni ga z lepo dobiti — ne blizo ne daleč usmiljenega samarjana, da bi nam usmiljenje storil že saj s tolaživno besedo. Le takih nadležnih prijateljev se nam nikoli ne manjka, kakor nekaj poterpežljivemu Jobu v nesreči. Taki nam življenje grenijo in zmeraj kaj očitajo — žali nam, da marsikaj tudi po pravici! Vendar pa, kdor ima pravo in kerščansko serce, naj nekoliko prevdari naše razmere, in lahko bo razvidel, da smo zmeraj zapuščeni reveži. Nimamo ga svojega lastnega dušnega pastirja in nimamo koga, ki bi v šoli nadzoroval naše otroke. Ali, da bi se za nas kaj potegnil, da bi nam naklonil kaj milih darov, ki smo od toče tako hudo poškodovani, da več posestnikov z naše srenje ni pridelalo ne zerna ajde.

Duhovna želimo na vso moč; zato smo si prizadjali, kakor smo vedeli in znali; pa skoraj ni upanja. Vemo pa tudi to, da vsako, toraj tudi kerščansko upanje mora biti delavno, če hočemo kaj doseči. *ten konservativni*

Toraj prosimo še tebe, ljuba Danica! oh zbudi, zbudi serce kakega g. duhovna, ki bi blagovolil se nas usmiliti ter nam težo serca odvaliti. Saj radi obljubimo, da bomo vbogali, kakor bodejo želeli in ukazali. Res revčki smo na vse strani, pa ne glejte preveč naših slabost, marveč ozirajte se le več na naše potrebe in težave. Saj je tudi naš Zveličar zapustil svoj tron in je prišel na revno zemljo, nas rešit; nam pomagat, ter nam je zapustil svoj mir. Eden v imenudruzih.

Bos. Dubica, 14/2. 1887. Slavno vredništvo. Dolgo časa že nisem Vam pisal, kako se godi v našem kraju. Danes naj zopet nekaj pišem. Po odhodu g. Kolarića, župnika v hervatski Dubici, nismo imeli dolgo časa nobenega duhovna. Novi oskerbnik v herv. Dubici, dr. Šmit, je samo enkrat imel mašo v naši cerkvi. Ali po 6mesečni žalosti je zopet nastopil čas veselja, ker 2. nov. je prišel iz Livna Fra. Bono za župnika k nam. Začelo se je novo življenje. Res, da moramo le sami vzdržavati gospoda, pa vsak pravi katolik je zadovoljen z novim gospodom. Le ubog je, ker od vlade še nima nič. Dobro bi bilo, ako bi imeli kaj intencij za gosp. Fr. Bona. Začeli so pobirati almožino, da bi se zidala nova cerkev. Vlada je obljubila 600 gld. podpore. Ako dobi cerkev še kaj dedšine po ranjkem g. V. Lahu, bode že šlo; če ne, ne vém, kako bo? stara kapela je premajhna za vedno večí množico ljudstva. Vas lepo pozdravim! V. B.

Razgled po svetu.

Črna gora. Zopet piše „Osservatore Romano,“ s koliko prijaznostjo in častjo je čerugorski knez sprejel Barskega nadškofa msr. Sim. Milinović-a. Dal mu je na razpolago svoj lastni voz, svojo barko in telegraf, in v pogovoru ga je počastil z besedami: „Imam Vas kakor svojega očeta, imejte tudi Vi mene kakor svojega lastnega sina!“ — Tudi nezedinjeni metropolit Mitrofan je nadškofa prenočeval z najprijazniši postrežljivostjo. Ako se ne primérijó zadržki, misli knez v spremstvu svojega sina potovati v Rim in želí, da ga msr. Milinović predstavi sv. Očetu, do kterega ima knez veliko češčenje. Kar pa ima še prav poseben pomen, je to, da *ponovno* in ljubeznjivo obnašanje nadškofovo mu je naklonilo tudi že serca nezedinjenih gerkov, iz česar si delajo velike nade, da se bodo ondotne razmere

prav dobro vpravale... Bog daj! Modrost in molitev Leona XIII ima pri tem brez dvoma poseben délež.

Nemški državni zbor se je 3. t. m. zopet pričel. V prestolinem govoru nemškega cesarja je naznanjeno „blagovoljno pečanje Njih Svetosti za nemško državo in njen notranji mir.“ „Politiški Fragmenti“ pravijo, da *te besede so po pravici zbudile pozor vesolinega svetá.* V času, ko je brezbožnost postala državna vera, ko so se iskali Cerkvi sovražni državniki, *v tem času se naj močnejši država na zemlji priklóní pred poglavarjem katoliške Cerkve: metropolitni cesar na Nemškem se zahvaljuje sv. Očetu v prestolinem govoru do nemškega naroda za blagovoljno skerb,* ki jo ima za nemško državo in njen notranji mir. — Kaj bojo k temu rekli veliki in mali sovražniki papeštva?... Ob enem se že tudi govori o novem povzaj-njenji svetue moči sv. Očeta. Tako „Deutsche Reichsztg.“ „Journal des Debats“, „Monde“, „Univers“, pa tudi glasovi sredi laških „framasonov.“ — To za odgovor ubogim revam, ki papežu privošijo oropanje in se celo veselé nad plenom „sardinskega kralja“ če tudi so v katoliških keršnih bukval njih imena *jo za odgovor iz Bulgarije se slisijo čudne reči. Tudi Zaukov je menda celo v posebni spomenici do Porte rekél, da za povernitev mirú v Bulgariji ni družega pomočka, razun da turška vojna zasede Bulgarijo! Tudi francoski poslanec se menda neprijazno vtika v bulgarske zadeve — nemara iz prijaznosti do Rusije, kteri se pripisuje, da je poslednji apor podžigala.*

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Pozvrjen človek za spreobrnjenje. — Neka gospa v velicih dušnih in telesnih težavah se priporoča Jezusovemu presv. Sercu, Naši ljubi Gospej, sv. Jožefu in sv. Antonu, naj bi bratovščina molila zanjo; in obljubi, da bo naznanila zahvalo, če bo uslišana.

Zahvale. *)

Ljuba Danica, prosimo, sprejmi teh malo verstic v svoje predalčke. Darovane so v lepi in slavni spomin prečast. gospodu Fr. Kunsteljnu, zdaj Cirkuiškemu, ki so bili pri nas za župnika celih 10 lét in 6 mesecev. V teh letih so nam prav veliko dobrega storili in prav veliko lepih naukov zapustili odrašenim in vcepili jih v mlade serca naših otrok, in prav lepo so se obnašali proti vsim faranom, vsim so bili dober dušni voditelj po pravi poti proti obljubljeni deželi, proti svetim nebesom. Vsim revnim so bili tudi dober Oče za telesne potrebe, vedili in znali so prav svetovati, sploh radi so pomagali v dušnih kakor v telesnih potrebah življenja. Marsiktera solza se je uternila po Njih, in spominjali se bomo Jančarji še čez veliko lét, ko bodo njih koščice že v grobu počivale. Vso cerkev so nam lepo prenovili in ozališali, tudi župniško hišo so vso lepo popravili. Tudi so na farovških njivah kapelico spremenili v pravo svetišče Božje, da v ti kapelici Matere Božje se od zadnjega svetega leta velikokrat smé opravljati daritev sv. maše, kar nam bode novi spodbudek

*) Odmenjeno za čas preselitve. Vr.

hvaležno se jih spominjati vse žive dni, kakor tudi naši nasledniki, dokler bo to lepo svetišče stalo. Vošimo jim poslednjič vsi prav iz serca mir in vso srečo že tu na zemlji, in da bi dolgo časa še živeli, posebno pa, tam gori v rajskih višavah dosegli večno plačilo, za vse dobro, kar so nam storili! Z Bogom!

Na Jančjem, 3. pros. 1887. *Martin Klemenčič,*
Martin Končar, Tone Anžur.

Listek za raznoterosti.

Za najvažniši del posta.

Getzemani in Golgata,

prevažne bukve Volčičeve, s silo bogatim branjem in molitvami o Jezusovem terpljenju, je ravnokar kot šesti natis prišla na svitlo. Prav lepo se zлага branje iz teh prelepih bukev s sedanjim prizadevanjem za bratovščine treznosti; zakaj ako bi se po hišah Jezusovo terpljenje pridno bralo, bi nesrečno žganje gotovo imelo manj pristopa vanje. Knjiga v založništvu g. Gerberjevem s 664 stranmi stane vezana v usnji 1 gld. 30 kr., z zlatim obrez. 1 gld. 70 kr.

Vsím Josipom in Josipinam za god, pa tudi drugim za praznik sv. Jožefa vošimo:

Vijolice

svetega Jožefa, ki jih je nabral verli gospod Janez Volčič. Tri šopke je teh cvetic (na 572 stranéh): v 1. šopku je 31 vijolic vse sv. Jožefa, v 2. navadne molitve in pobožnosti, v 3. pesmi. Povsod ima sv. Jožef svoj delež. Knjiga v založništvu gosp. Gerberjevem stane: v usnji 1 gld. 30 kr., z zlatim obrez. 1 gld. 70 kr.

Priče Božjega bitja, ali slučaji, ki niso slučaji. Tega zelo podučljivega in zanimivega delca je ravnokar na svitlo prišel III. zvezek, čigar obség je: Laži in potuhe; Post in meso; Opuščanje sv. maše; Spoved; Mertvi — v vsem skupaj 68 dogodb. V pridigah, katehezah, obravnavah so take dogodbe kakor sol in maslo, pa tudi za domače branje prav mične in podučne. Cena zvezka 25, s pošto 30 kr.

Ponudba in prošnja. Vpokojen duhoven se sprejme v Dolu (Lustthal) pri Ljubljani v prazno lepo kaplansko stanovanje za vertom, ter dobí še plače, ko bi mogel kaj malega pomagati v pastirstvu.

V Loki je 11. sušca umerla čast. M. Ana Kuraltova, rojena v Retečah, preoblečena 12. okt. 1874, slovesno obljubo je storila 22. listop. 1876. R. I. P.!

Svet vedno kliče Boga na maščevanje. Kakor piše „Slovenec,“ so zdravniki v Gradcu kvaterno sredo v postu imeli očitni plés, kakor so dozdej v navadi imeli samo fijakarji. (Jaz bi tacega fijakarja ne najél!). V Ljubljani, kjer je še manj nekatoličanov kakor v Gradcu, so kvaterno soboto — večer v postu v kazini imeli veselico in plés!... „Gottes Mühlen mahlen langsam, aber...!“ Zapomnite si, serbopetneži!

Iz Sarajeva, 10. sušca. Prejel sem poslanih 116 gld. 20 kr., za sv. maše in v druge namene.

Z zidanjem naše stolne cerkve mora se letos hiteti. Včeraj se je določilo, da bo zidanje samo gotovo v avgustu, ker tako visoko ministerstvo želí. Zato se bo tudi malanje cerkve, za katero moramo mi sami poskerbeti, pričelo že v aprilu. V presbiteriju bote dve veliki sliki; delal jih bo slavni slikar Seitz. Tudi zvonovi bodo zato vsaj do konec maja morali v Sarajevu biti. Ali bo mogoče? Vsa notranja oprava cerkve bo gotova do druge pomladi, in mislimo, da se bo v praznik presv. Serca Jezusovega leta 1888 posvetiti mogla.

Kar sem zadnjič pisal o novih listih, poterdilo se je še le na pol. „Glasnik franjevaca bosanskih i hercegovackih“ izhaja redovito v prvi polovici vsacega meseca. A list naših „grčko-iztočnjakov,“ še ni zagledal belega dné. Pa če tudi pride na dan, ne mislite, da bo kaj dosti mahljejev iz jedne in druge strane. Za sedaj je prestroga censura od vladine strane, ktera mahljejev nebi dopuščala. Lepo se Vam priporočam in pozdravljam vse prijatelje.

Dr. A. Jeglič.

Sv. maša za dobrotnike študentske kuhinje bode prihodnji torek, 22. t. m., ob četert na osem (7¼) pri oltarji Naše lj. Gospé presv. Jezusovega Serca. Vsi šolci, kateri v ljudski kuhinji dobivajo hrano, ali ki so sicer podpirani, dolžni so priti k sv. maši in pobožno moliti za dobrotnike, da bi jim dobrotljivi Bog njihove narbolj goreče želje uslišal, v kateri namen se bode tudi sv. maša opravila. Vr.

Duhovske spremembe.

V Terzaški škofiji: Čast. gosp. Filip Vončina, administrator v Ospu, postal je tamošnji dekan in konzistorijalni svetnik. — Čast. gosp. Jakob Ladavač, župnik v Karkavcih, postal je dekan za ta okraj. — Č. g. Ljudevit Vodopivec, postane župnijski oskerbnik v Šmarji. — Čast. g. Ivan Kociper gre za duhovnega pomočnika v Jelšano. — Čast. g. Ivan Mlakar pa gre kot župnijski oskerbnik v Vodice.

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Pokojni č. g. Jan. Rekar ko zapuščino 5 gld. po blag. gosp. c. kr. notarji Jan. Gogalu. — Čast. g. župnik Jan. Novak 20 gld.

Za pogorelce v Knežaku: Iz Šmarije po preč. gosp. dekanu 8 gld.

Za bratovščino N. lj. Gospé: Gpa. B. Ahačič 1 gld.

Za bratovščino S. R. Telesa: M. Zupan 1 gld.

Za cerkev ss. Cirila in Metoda v Solunu: Neimen. 1 gld. — Nekdo 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. vik. F. Zavodniku 20 gld. — Č. g. katehet Simon Zupan 20 gld. — Preč. g. župn. J. Rozman 10 gld. — Č. g. duh. pom. Fr. Mekinec 10 gld.

Za misijone: J. R. „za duše v vicah“ 1 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Čast. g. župnik M. Lavrič iz Nove Oselce 13 gld. — Zbirke — 6 gld. po č. g. vik. Fr. Zavodniku.

Za najpotrebniši misijone: Neimen. po čast. g. vik. Fr. Zavodniku 60 gld. — Čast. g. župnik M. Lavrič iz Nove Oselice 5 gld.

Za sv. Očeta: Po č. g. vik. F. Zavodniku 20 gld. — Kamnik po preč. g. dek. J. Oblaku 120 gld. Tunjce 5 gld. Nevlje 6 gld.

Za sveto leto: Č. g. Jak. Porenta 1 gld. 60 kr.

Za afrikanski misijon: Kamnik po preč. g. dek. J. Oblaku 17 gld. 25 kr.

Za kristjane na Jutrovem: Kamnik po preč. gosp. dek. 7 gld. 35 kr.

Za družbo sv. Bonifacija: Č. g. župnik A. Kumar 2 gld.

Za bratovščino sv. Leopolda: Č. g. župnik Al. Kumar 1 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Preč. g. prof. Jos. Klemenčič 50 gld. — Preč. g. prof. J. Smarekar 10 gld. — Neimenovana 5 gld. (Drugi dar. prih.)